

gent:

zoveel talent

Hoe kun je **meertalige ouders** bereiken en ondersteunen?

Tips voor
schoolteams

MEERTALIGE OUDERS BEREIKEN

Een goede communicatie tussen ouders en leerkrachten/begeleiders is belangrijk, zeker als er een probleem is. Ouders met een leefwereld die erg verschilt van de jouwe of die van de school/instelling, hebben meer nood aan duidelijke informatie. Ze spreken soms geen of weinig Nederlands en vermijden daardoor contact met de school. Toch is het ook voor hen belangrijk om te weten hoe het gaat met hun kind en wat de afspraken zijn.

De volgende tips kunnen de communicatie met meertalige ouders versterken:

1. Neem een **uitnodigende houding** aan en **stap zelf** als professionele partner op de ouder af.

2. Mondeling contact is doeltreffender dan schriftelijk contact. Probeer ouders daarom zoveel mogelijk mondeling aan te spreken en wees zuinig met schriftelijke communicatie. Een helder geheugensteuntje op papier is natuurlijk wel een goede aanvulling op een gesprek.

3. Leer de ouders kennen en **respecteer** hun leefwereld, hun cultuur, hun manier van opvoeden en communiceren.

4. Dring ouders niets op, maar **ga** bij problemen of discussies **samen op zoek** naar oplossingen. Vermijd

veralgemeningen en blij bij het concrete. Probeer het positieve te zien en te verwoorden, en waardeer de inspanningen van ouders. Maak duidelijk dat je samen met de ouders het beste wilt voor het kind.

5. Zeg bij een afspraak **duidelijk** wat het onderwerp van het gesprek is, wie er aanwezig zal zijn en hoeveel tijd je ervoor uittrekt. Bevestig de afspraak ook schriftelijk. Geef de ouders de kans om een vertrouwenspersoon mee te brengen als ze dat wensen.

6. Goede communicatie tussen de school/instelling en de ouders is een **continu proces**. Sta daarom als team regelmatig stil bij de manier waarop je met (meertalige) ouders communiceert en stem je communicatie af op de (nieuwe) noden van je doelgroep.

Tips bij schriftelijke communicatie

- **Ondersteun schriftelijke communicatie** met mondeling contact, zeker bij belangrijke of gevoelige informatie.
- Gebruik **eenvoudige woorden** en kies korte zinnen in een duidelijke lay-out. Vermijd vakjargon en probeer in ‘mentaal’ te schrijven.
- Ga na of er **pictogrammen of illustraties** zijn die je boodschap extra duidelijk kunnen maken.
- Laat de belangrijkste documenten of brieven eventueel **vooraf vertalen**: teksten over het inschrijvingsbeleid, de dagelijkse werking, de eetafspraken, ... Hou daarbij rekening met de wettelijke regels. Maak eventueel gebruik van de **vertaalfiches** op de website van Klasse.

Tips bij mondelinge communicatie

- Hou **oogcontact** en zorg ervoor dat ouders zich **veilig** voelen om Nederlands te praten, dat ze zich geen zorgen hoeven te maken over fouten in hun taalgebruik.
- Gebruik de **context** van je gespreksonderwerp. Spreek bijvoorbeeld af in de eetruimte als je het over het eten van een kind hebt, of ga naar de klas als je over de klaswerking wilt praten.
- Probeer je boodschap **helder en duidelijk** over te brengen: spreek langzaam, in duidelijke, correcte en korte zinnen, en herhaal de boodschap indien nodig met andere woorden. Gebruik waar nodig en mogelijk visuele ondersteuning, zoals mimiek, gebaren, tekeningen, foto’s, pictogrammen of aanwijzingen. Beeld overstijgt immers taal en zegt meer dan woorden. Ook schriftelijke hulpmiddelen, zoals stickers of een heen-en-weerschrift, kunnen de boodschap ondersteunen.

- Beperk je tot de **essentie**. Een onschuldige opmerking tussendoor als 'Ik zal het raam even openen' kan verwarrend zijn voor een meertalige ouder. De ouder begrijpt misschien niet dat die opmerking niets met het gesprek te maken heeft.
- Sommige ouders spreken het Nederlands nog niet helemaal. Zoek dan eerst een **gemeenschappelijke taal** of laat iemand **tolken**: een collega, een andere ouder of een externe tolk via Sociaal Tolken & Vertalen IN-Gent vzw of Ba-Bel.
Laat kinderen liever niet tolken, zeker als het over hun eigen situatie gaat, of die van vriendjes of klasgenootjes.

Meer informatie

- Ben je op zoek naar vertalingen van documenten of brieven om op school mee te geven aan ouders? Of zoek je een tolk die je kan helpen om met ouders te communiceren? Bekijk dan zeker eens de informatie op de website van IN-Gent, of neem contact op met de dienst Sociaal Tolken & Vertalen bij IN-Gent (09 235 29 63 of vertaalaanvragen@in-gent.be).
<http://in-gent.be/voor-jouw-organisatie/sociaal-tolken-vertalen>
- Op de website van Klasse vind je vertaalfiches in verschillende talen. Handig voor op school!
<https://www.klasse.be/4472/meertalig-communiceren-met-ouders-met-vertaalfiches>

MEERTALIGE OUDERS ONDERSTEUNEN BIJ TAASTIMULERING THUIS

Lukt het om op een duidelijke en open manier met de ouders te communiceren? Dan kun je ze ondersteunen bij hun taalstimulering thuis en hen helpen antwoorden te vinden op hun vragen.

De volgende tips kunnen daarbij van pas komen:

1. Bekijk het positief. Kinderen opvoeden in een context van migratie en meertaligheid is verre van evident, maar elke ouder wil het beste voor zijn of haar kind en is betrokken bij de ontwikkeling van het kind. Soms is dat op een andere manier dan jij gewoon bent, maar probeer die visie op opvoeden te begrijpen en te waarderen, en ga op zoek naar raakpunten. Door jouw verwachtingen en die van ouders op elkaar af te stemmen, kun je de (taal)ontwikkeling van kinderen maximaal stimuleren.

2. Accepteer de taalsituatie in een gezin, en toon respect en waardering voor de andere taal en cultuur.

3. Luister naar de vragen waarmee ouders worstelen. Stel gerichte vragen om een beter zicht te krijgen op de taalsituatie van het gezin. Zoek samen naar antwoorden. Neem

tijd om met de mensen te praten. Beschouw dat niet als tijdverlies, maar net als tijdwinst op de langere termijn.

4. Meertalige ouders zijn vaak onzeker over het gebruik van hun moedertaal met de kinderen. Het is erg belangrijk om ze te **stimuleren** hun kinderen **een goede basis mee te geven in de thuistaal**. Wijs hen op het belang van hun moedertaal voor de relatie met hun kinderen, voor de identiteitsontwikkeling en voor de etnische en culturele achtergrond van hun kind.

5. De communicatie met kinderen in het gezin gebeurt vaak erg **spontaan**. Moedig ouders aan om hun intuïtie te volgen, en zich niet geforceerd te voelen om een bepaalde taalkeuze te maken.

6. Help ouders om **realistische verwachtingen** te stellen bij het maken van een taalkeuze. Ouders kiezen hun taal zowel pragmatisch als emotioneel. Denk samen met hen na over hoe de verschillende talen aan bod kunnen komen.

7. Respecteer de keuze van ouders en moedig hen aan om bij hun gemaakte

keuze te blijven en er bewust mee bezig te zijn. **Consequentie** in taalgebruik is belangrijk om een taal of talen te leren.

8. Wijs ouders erop dat een optimale taalverwerving niet kan zonder:

- een **uitgebreid taalaanbod**
- een goede **emotionele band** met de taal of de talen
- veel **oefenkansen**

9. Stimuleer ouders om **veel** met hun kinderen te **praten**, om hen vragen te stellen, om met hen te spelen, te lachen, te zingen – in welke taal dan ook. Geef ze positieve feedback en waar nodig concrete tips en materialen, zoals tweetalige kinderboeken of prentenboeken die ze thuis kunnen voorlezen. Ouders met leesproblemen of weinig (voor)leeservaring geef je beter prentenboeken zonder tekst. Ze kunnen dan hun eigen verhaal verzinnen. Je kunt ouders ook versterken door hen tijdens een voorleesmoment in de klas uit te nodigen en enkele tips (liefst op papier) mee te geven.

10. Wijs ouders op het belang van een **positieve houding** ten opzichte van alle talen waarmee hun kind in contact komt. Een positieve houding verhoogt immers de motivatie van

een kind om een nieuwe taal te leren.

11. Luister goed naar de vragen, zorgen of signalen **van ouders** rond taalstimulering, en probeer er zo goed mogelijk op in te spelen. Hebben ze twijfels of vragen over meertalig opvoeden? Onderwijscentrum Gent heeft een **folder** met tips. Die folder is er niet alleen in het Nederlands, maar ook in veertien andere talen: Albanees, Bulgaars, Slovaaks, Frans, Turks, Servisch, Duits, Pools, Roemeens, Kroatisch, Engels, Farsi, Russisch en Arabisch. Download de folders gratis via de website van Onderwijscentrum Gent, **www.onderwijscentrum.gent**, en geef ze mee met ouders. Doe dat niet zomaar, maar geef eerst een woordje uitleg in een kort gesprek.

12. Voor sommige ouders is de **drempel hoog** om hulp te vragen. Zorg ervoor dat je als professional informatie hebt over de initiatieven die de opvoedkundige competenties van ouders kunnen versterken en breng ze er indien nodig mee in contact: cursussen opvoedingsondersteuning, de Opvoedingswinkel, taallessen, vrijetijdsinitiatieven, Brede Schoolactiviteiten, ...

**DEZE BROCHURE IS
EEN INITIATIEF VAN
ONDERWIJSCENTRUM
GENT**

Onderwijscentrum Gent
Jubileumlaan 215B, 9000 Gent
onderwijscentrum@stad.gent
Tel. 09 323 50 50

www.onderwijscentrum.gent

Contactpersonen:

Ayse.lsci@stad.gent

Steven.Delarue@stad.gent